

vi ikke have set Beregningerne og ikke have nogen som helst Meddelelse derom, maa vi have Lov til at tro, at det bliver paa en Misforstaaelse, og jeg kan ikke forstaa, naar vi se paa Finansloven det Budget, som den Slags Statter som denne Halvprocent-Afgift og Stempelsafgiften i det hele taget indbringer i Statskassen; at en saa betydelig Kvotabel som over 400,000 Kr. skulde skrive sig fra den Halvprocentafgift og det Stempelpapir, der betales i de dog forholdsvis sjældne Tilfælde, hvor Panthaveren i en fast Ejendom som udflydsgjort lader sig Ejendommen udlægge ved Fogden. Men dernæst bemærkede den ærede Minister, at der var ikke særlig Grund til at favorisere Panthaveren i det Tilfælde, som her foreligger, altsaa hvor Panthaveren virkelig bliver Ejer af Ejendommen ved Udlægsstøde af Fogden. Den ærede Minister bemærkede, at man kunde jo ligesaa godt vise Panthaveren en Favn i Tilfælde, hvor han ikke bliver Ejer, naar han maa lade Ejendommen gaa over til en Tredjemand, som bliver højtlydende ved Auktionen. Det forekommer mig, at der dog er stor Forskel paa disse to Tilfælde, hvilket ogsaa simpelthen viser, hvorledes Situationen er. At Statskassen skulde gaa hen og betale Panthaveren Benge — jeg havde nær sagt uden Anledning — eller putte Benge i hans Lomme, som han ikke har noget som helst retsligt Krav paa, kan der aldrig blive Tale om, men det, der her skal forandres, er det, at Staten ikke skal kunne komme og forlange en Stat af en Mand, der er i den særlig uheldige Situation, som Panthaveren er, naar han staar over for det vigtige Spørgsmaal, om han skal lade Ejendommen stryge til en Tredjemand, eller om han selv skal overtage Ejendommen med alt det Bæsvær, som følger deraf. Det er disse Statter, som der her er Tale om. Det gælder i det hele mange af disse Statter paa faste Ejendommers Omsætning, men særlig de Statter, der vedkomme Omsætningen ved Evangs salg, at det jo er nogle af de uheldigste Statter, som kunne tænkes, fordi de komme til at ramme i det Øjeblik, hvor der er Kalamitet, Malheur, og hvor vedkommende, navnlig Debitor, Ejeren af den faste Ejendom, er ruineret, og Panthaveren staar med den behagelige Udsigt at skulle miste Halvdelen af eller maaste hele sin Kapital, naar han ikke vil gøre nye Anstrængelser, som maaste blot føre ham dybere ned. Der er Betragtningen ganske naturlig den: En saa urigtig Stat, en saa principstridig Stat som denne lade vi falde samtidig med, at vi tage hele Materien om Evangsauktioner for os og erkende,

at det er ikke Øjeblikket at affordre Stat, naar Situationen er bleven saa miserabel, som den er i det Tilfælde, hvor Ejendommen ved Evangsafstøde skal gaa over til en Mand. Ja, „finansielle Hensyn“ komme naturligvis altid frem, hvor det gælder om at opgive en Indtægt for Statskassen. Jeg kan godt forstaa, at den højtærede Minister nødig opgiver en Indtægt, hvad enten den er paa 100,000 eller paa 400,000 Kr. Men det kan jo dog ikke være det overvejende, i Særdeleshed, naar vi risikere, at hele denne væsentlige Reform i hvert Fald bliver udført, naar man skal rejse dette Spørgsmaal paa ny. Det forekommer mig, at vi i den sidste Uges Tid have med Hensyn til finansielle Spørgsmaal tilladt os Boteringer og Vedtagelser, som ganske anderledes stille Statskassens Ve og Vel i Tvivl end det, der her er Tale om. Vi have baade ved Difstatten og til Dels ved Alderdomsunderstøttelsen o. s. v. — og vi komme vel til det yderligere — gaaet ind i det uvisse, idet vi maaste have sat mange Gange 400,000 Kr. til eller maaste erhvervet mange Gange 400,000 for Statskassen; kan man gøre saaledes ved disse store Love, hvor det drejer sig om Millioner, skal man vel ikke udfætte denne temmelig vigtige Reform for ikke at blive gennemført, fordi man fastholder en Stat, som vi vist alle sammen erkende for højt urimelig og ubesejlig; det er den Stat, her er Tale om, i 2det Mødbrom af § 38. — De finansielle Hensyn forekomme mig, som Sagen nu ligger for, snarere at føre til, at vi maa nu, selv om det er disse 400,000 Kr., det drejer sig om, lade dem stryge, og efter den Maade, de Herrer her i Tinget have indrettet Difstatten, hvor der ikke er en Øre, der skal kunne slippe forbi, og hvor rimeligvis Indtægten bliver mange Gange større, end man ellers kunde paaregne, synes jeg nok, at man kan være lidt flot ved denne Lov, hvor man er sikker paa, at Eftergivelsen af denne Stat kommer paa det rette Sted. — Stat nu imidlertid denne Lov ikke passere glat gennem Tinget, skal man altsaa ind paa Endringer af meget indgribende Bestaendighed, saa skal jeg ikke nægte, at saa synes jeg nok, der kunde være Anledning til, naar Udsigten til, at denne Lov overhovedet kan komme igennem i denne Samling, er borte, at tage det under nøjere Overvejelse, om de betydelige Endringer, der ere fætte, ogsaa gøre Loven saa korrekt som ønskeligt, inden den skal forlade Rigsdagen. Saa bør vi nedfætte Udvælg for at se, hvilke Konsekvenser der mulig ligger i de Forandringer, som det andet Ting har vedtaget, og samtidig skal jeg, som nyt Medlem, der ikke havde Lejlighed til at være